

A2.9 Papierkowa robota i biurokracja

- Załatwianie spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi, pozwoleniami na pracę i dokumentacją
- Znaj swoje obowiązki i dokumenty w kraju.

Formularz	(Formulário)	Ubezpieczenie społeczne	(Segurança social)
Podanie	(Pedido)	Podatki	(Impostos)
Wniosek	(Requerimento)	Urzędnik	(Funcionário)
Pozwolenie na pracę	(Autorização de trabalho)	Urząd miasta	(Câmara municipal)
Karta pobytu	(Cartão de residência)	Urząd skarbowy	(Serviço de Finanças)
Wiza	(Visto)	Biuro dla cudzoziemców	(Serviço para estrangeiros)
Zaświadczenie	(Certificado)	Wypełnić	(Preencher)
Numer PESEL	(Número PESEL)	Złożyć	(Entregar)
Zameldowanie	(Registro de residência)		

1. Digitalize o código QR para ver o vídeo, ou leia o texto. (QR: Áudio)

W Polsce osoba z **wizą** turystyczną albo na odwiedziny nie może szukać pracy. W takich sytuacjach urząd często odmawia **zezwoleń na pracę**, co jest problemem dla pracodawcy. Firma musi rekrutować ludzi z zagranicy na **wizę pracowniczą**, a jej uzyskanie bywa trudne. Przepisy mają chronić rynek, ale rośnie ryzyko, że ktoś będzie **pracować nielegalnie**.

*Na Polónia, uma pessoa com **visto** turístico ou de visita não pode procurar trabalho. Nestas situações, o serviço/autoridade muitas vezes recusa a **autorização de trabalho**, o que é um problema para o empregador. A empresa tem de recrutar pessoas do estrangeiro com um **visto de trabalho**, e obtê-lo pode ser difícil. As regras visam proteger o mercado, mas aumenta o risco de alguém **trabalhar ilegalmente**.*

- Kto nie może szukać pracy w Polsce?
 - Osoba z wizą pracowniczą
 - Student z Polski
 - Osoba z wizą turystyczną
 - Osoba z kartą pobytu
- Dlaczego to jest problem dla pracodawcy?
 - Urząd często odmawia zezwolenia na pracę osobom na wizach turystycznych
 - Pracownicy z Polski odmawiają pracy
 - Wiza pracownicza jest bezpłatna
 - Firma nie może rekrutować obcokrajowców wcale

1-c-2-a

2. Gramática: Casos do dativo no plural: a quem? a quê?

O dativo liga-se, entre outros, a verbos como: dawać, pomagać, dziękować, mówić, ufać, wierzyć, szkodzić, życzyć.

Rodzaj (<i>Gênero</i>)	Końcówki (<i>Terminações</i>)	Mianownik liczba pojedyncza (<i>Nominativo singular</i>)	Celownik liczba mnoga (<i>Dativo plural</i>)
męskoosobowy (<i>masculino pessoal</i>)	-om	urzędnik (<i>funcionário</i>)	urzędnikom (<i>funcionários</i>)
niemęskoosobowy (męski nieosobowy i żeński) (<i>não masculino pessoal (masculino não pessoal e feminino)</i>)	-om	wniosek (<i>requerimento</i>)	wnioskom (<i>requerimentos</i>)
niemęskoosobowy (nijaki) (<i>não masculino pessoal (neutro)</i>)	-om	podanie (<i>petição</i>)	podaniom (<i>petições</i>)

1. Dziękuję _____ za pomoc przy wniosku o numer PESEL. (*Agradeço aos funcionários pela ajuda com o pedido de número PESEL.*)
 a. urzędników b. urzędnicy c. urzędnikami d. urzędnikom
2. Muszę dziś nadać _____ numer sprawy w urzędzie miasta. (*Tenho de atribuir hoje aos pedidos um número de processo na câmara municipal.*)
 a. wnioskom b. wnioski c. wniosków d. wnioskach

1. urzędnikom 2. wnioskom

Rewrite the phrases (QR: IA+)

1. Pomagam urzędnicy w urzędzie.

(*Ajudo aos funcionários no escritório.*)

2. Dziękujemy klienci za dokumenty.

(*Agradecemos aos clientes pelos documentos.*)

3. Mówię sąsiedzi o nowym terminie spotkania.

(*Digo aos vizinhos sobre a nova data do encontro.*)

1. Pomagam urzędnikom w urzędzie. 2. Dziękujemy klientom za dokumenty. 3. Mówię sąsiadom o nowym terminie spotkania.

3.Exercícios

1. Associe os itens que têm um significado relacionado.

a. Złożyć wniosek	1. Wypisać dane w formularzu
b. Wypełnić formularz	2. Wspierać pracowników urzędu
c. Urzędnik	3. Pracownik urzędu
d. Pomagać urzędnikom	4. Złożyć podanie

a-4 b-1 c-3 d-2

2. Anúncio da prefeitura: documentos para trabalho legal (QR: Áudio)

Preencha as lacunas: formularz, PESEL, Wniosek, zaświadczenie, zameldowania, wypełnić

Urząd miasta informuje: osoba z zagranicy, która chce pracować w Polsce, powinna sprawdzić podstawę pobytu. Z wizą turystyczną nie można podjąć pracy. Pracodawca może poprosić o numer (1) _____ i potwierdzenie (2) _____. (3) _____ o kartę pobytu lub pozwolenie na pracę składa się w biurze dla cudzoziemców. Przed wizytą przygotuj (4) _____ i (5) _____ o ubezpieczeniu społecznym. W urzędzie urzędnik może pomóc (6) _____ dokumenty i wyjaśnić, gdzie złożyć podanie.

A prefeitura informa: uma pessoa do exterior que quer trabalhar na Polônia deve verificar a base de permanência. Com visto de turismo não é possível trabalhar. O empregador pode pedir o número PESEL e a confirmação de registro de residência.

O pedido de cartão de residência ou autorização de trabalho é apresentado no escritório para estrangeiros. Antes da visita, prepare o formulário e o comprovante de seguro social. Na repartição, o funcionário pode ajudar a preencher os documentos e explicar onde apresentar o requerimento.

(1) PESEL, (2) zameldowania, (3) Wniosek, (4) formularz, (5) zaświadczenie, (6) wypełnić

1. Jakie dokumenty trzeba przygotować przed wizytą w biurze dla cudzoziemców i dlaczego?
- _____

3. Ouça o fragmento de áudio e escolha a resposta correta. (QR: Áudio)

1. Mówczyni planuje pójść do urzędu po pracy, żeby załatwić zameldowanie.
2. Urzędnik powiedział jej, że do wniosku o kartę pobytu wystarczy tylko paszport i wiza.
3. Mówczyni już wypełniła formularz w domu przed wizytą w urzędzie.

1-V 2-X 3-V

Verdadeiro Falso

4. Escolha a solução correta

1. W urzędzie miasta zawsze _____ wniosek o numer PESEL osobiście. *(Na prefeitura, eu sempre entrego o pedido de número PESEL pessoalmente.)*
a. składa b. złożę c. składam d. składasz
2. Na miejscu _____ formularz i przekazujemy urzędnikom nasze dokumenty. *(No local, preenchemos o formulário e entregamos aos funcionários os nossos documentos.)*
a. wypełnicie b. wypełniam c. wypełniamy d. wypełniają
3. W Biurze dla Cudzoziemców _____ podanie o kartę pobytu. *(No Escritório para Estrangeiros, apresentamos o pedido de cartão de residência.)*
a. składają b. składacie c. złożymy d. składamy
1. składam 2. wypełniamy 3. składamy

5. Roleplay - diálogos (QR: Áudio)

Wniosek o kartę pobytu

- Urzędniczka:** *Dzień dobry, w czym mogę pomóc?*
(Bom dia, em que posso ajudar?)
- Klient (cudzoziemiec):** *Dzień dobry, chcę złożyć wniosek o kartę pobytu, ale nie wiem, jakie dokumenty są potrzebne.*
(Bom dia, quero apresentar um pedido de cartão de residência, mas não sei quais documentos são necessários.)
- Urzędniczka:** *Proszę wypełnić formularz, mieć paszport i aktualną wizę oraz dołączyć zaświadczenie o ubezpieczeniu społecznym.*
(Por favor, preencha o formulário, tenha o passaporte e o visto atual e anexe o comprovante de seguro social.)
- Klient (cudzoziemiec):** *Czy numer PESEL i potwierdzenie zameldowania też są wymagane?*
(O número PESEL e a confirmação de registro de residência também são exigidos?)
- Urzędniczka:** *PESEL jest potrzebny, jeśli go pan posiada; zameldowanie można dostarczyć później, najważniejsze, by dziś złożyć kompletny wniosek.*
(O PESEL é necessário, se o senhor o tiver; o registro de residência pode ser entregue depois; o mais importante é apresentar hoje um pedido completo.)

1. Po co klient przyszedł do urzędu i jaki dokument chce otrzymać?
-

6. Falar: traduzir e responder (QR: IA+)

Muszę złożyć wniosek o... / Potrzebuję zaświadczenia o... / Czy może mi Pan/Pani pomóc wypełnić formularz?

1. Co musisz załatwić w urzędzie, kiedy zaczynasz pracę w Polsce i jakie dokumenty zwykle przygotowujesz?

2. Opisz krótką sytuację, kiedy wypełniasz wniosek lub formularz w urzędzie — gdzie jesteś i o co prosisz urzędnika?

7. Escrita: E-mail (QR: IA+)

Dzień dobry Pani Anno,
przygotowujemy Pani umowę o pracę. Prosimy o dostanie informacji: czy ma Pani **numer PESEL** i czy jest Pani już **zameldowana** w Warszawie.
Do zgłoszenia do **ubezpieczenia społecznego** potrzebujemy też skanu paszportu oraz Pani adresu. Jeżeli nie ma Pani PESEL, trzeba złożyć **wniosek w urzędzie miasta**.
Prosimy o informację, kiedy może Pani to załatwić.
Pozdrawiam,
Magda Nowak
Dział Kadr

Escreva uma resposta apropriada: *Dzień dobry Pani Magdo, dziękuję za wiadomość. / Mam już..., ale nie mam jeszcze... / Czy mogę złożyć wniosek w... i do kiedy mam dostarczyć dokumenty?*

Verbos importantes

Złożyć (colocar)
Czas teraźniejszy

ja
ty
on/ona/ono
my
wy
oni/one

złożę
złożysz
złożą
złożymy
złożycie
złożą

Wypełnić (preencher)
Czas teraźniejszy

wypełnię
wypełnisz
wypełni
wypełnimy
wypełnicie
wypełnią